Дорожні замітки

Олександр Мінович

На одній із вулиць міста назустріч мені біжить молода дівчина. На ній тісна спідниця, яка привабливо облягає гарну фігуру. Спідниця з такого матеріалу, що від кожного руху тягнеться вверх і мовби підскакує з кожним кроком, наче гумова. Здається так вона й називається – "резинка".

Незнайомка тримає в одній руці сумочку й мобільний телефон, а в другій – велику паперову посудину з кавою, на ходу відпиває потроху.

Від бігу спідниця все піднімається й піднімається та нарешті оголює те, що вже недопустимо показувати на вулиці. Підправити ж спідницю немає чим – руки зайняті.

Раптом у дівчини дзвенить телефон. Мені здається, що це вже занадто для неї, стільки одночасно не зможе осилити. Як справиться? Як вийде з ситуації? Навіть гадки не маю.

На мій подив дівчина приймає оригінальне рішення: затискує стакан із кавою зубами, телефон притискає плечем до вуха й поправляє неслухняну одежу.

Кава від бігу захлюпує їй лице, одяг.

Мені хочеться не сміятися, ні. Хочеться зупинити картинку й відмотати назад. Не буду ж я набиватися, аби потримати ту підступну каву.

Відійшовши, думаю: як це вдається жінкам робити одночасно ледь не десяток справ?

А якби цій дівчині ще малу дитину на руки… Пила б каву, чи ні?

Моя знайома на це, не задумуючись, каже: "пила б, пила, і щоб ви собі не сумнівалися, не здивуюсь, якщо вона за хвилину ще й цигарочку припалила…".

На вулиці спека. Більше тридцяти п'яти градусів у тіні. Люди перебігають дорогу від одного дерева до другого.

На трамвайній зупинці всі поховалися під навіс.

Я теж. Чекаю трамвай. Той затримується. Можу роздивитися, що робиться навкруги.

Бачу літню жінку, років за сімдесят. Сидить на палючому сонці з неприкритою головою, щось продає перехожим, які йдуть до трамваю. Жінка – прямо у них на дорозі, майже не розминутися.

Розумію, що ховатися в тінь для неї немає сенсу, оскільки тоді вона буде осторонь до найбільшого числа можливих покупців.

Відчуваю це пекло на собі, проймаюся за жінку. Думаю: як це неприємно й нестерпно сидіти на такій спеці.

Напевне, дуже треба щось продати. Напевно, грошей до пенсії не вистачає. А покупців чомусь немає, не зупиняються біля старої жінки. Не цікавить їх чомусь жінчин товар.

Треба підійти, може сам куплю, щоб виручити бідолагу.

Підходжу. Бачу в руках у жінки невеличкий поліетиленовий пакет із червивими, недозрілими яблуками.

Аж потилиця зачесалася, бо купувати таке, ну геть не хочеться. Роздумую. Купити чи не купити.

Коли в цей час у жінки дзвонить телефон.

Із великим подивом помічаю, що то не простий телефон, а дуже дорогий. Декому не один місяць треба на такий заробляти.

І стаю-завмираю, мов стовп на пекучому сонці. Не можу ніяк розгадати смислу цієї торгівлі, цього немилосердного таємничого бізнесу.

Щоранку проходжу повз спортивний майданчик. На ньому моя знайома робить зарядку. В будь-яку пору року.

Людмилі Іванівні сімдесят п'ять років, але вона ще високо піднімає ноги, енергійно махає руками. Легкий барвистий спортивний одяг міняє дуже часто. Не встигаю запам'ятовувати. Мені завжди посміхається, швидко й по-доброму реагує на мої, часто дошкульні-їдкі жарти:

– О, Людмило Іванівно, ви сьогодні високо ноги піднімаєте, в гарній формі. Бачу: настрій чудовий, мабуть, вчора любовних серіалів надивилися?

– Нє, то я раніше спати лягла й молоді літа приходили-снилися.

– Ну то я майже вгадав. Сон і кіно – це теж саме, тільки екрани різні. Про любов снилося?

– Про любов, про любов…

– А шо то ви вже другий день в одних і тих же рожевих штанях? Якось не звично для вас, та й для мене.

– Не в одних, і не в тих… То ви помічаєте погано. Вчора були світло-рожеві, а тепер темно.

– Вибачайте, не вгледів!

Через метрів сто від спортмайданчика – лавчина. На ній теж мій знайомець. Льоха. Зранку вже дудлить пиво. Похмільна спрага мучить його так, що мене не помічає. Висмоктує з пляшки все до останньої краплі, бо на нову грошей не має.

На ньому подрана, брудна сорочка, яку він не міняв, напевне, з рік. Давно неголений, синюшне запухле лице, руки трясуться, мова нерозбірлива, хворобливо-похмурий вигляд.

– Шо, Льоха, сушить?

– Є трохи… Але зараз почне відпускати… Ше б пляшечку пивка й геть полегшало… Не підкинеш на пляшечку?

Прожив на світі Льоха сорок п'ять років.

Дивлюсь на нього, зрівнюю з Людмилою Іванівною й відмічаю в думці:

"Вкрав чоловік у себе цілих тридцять років!".

Біля пішохідного переходу, що веде на базар, спиною впершись об стояк світлофору, сидить стара жінка. Дав би їй щонайменше вісімдесят років. Худюща, зморщена й не по літах жвава.

Я знаю: це її постійне місце. Козирне й безплатне. Тут не гонять охоронці з базару, бо явно вже не їхня територія.

Через дорогу – ще краще місце, але там треба платити поліції, як і на самому базарі, тільки вже не поліції, а господарям ринку.

Я бачу її тут вже багато років. В холод і спеку, в дощ, сніг, тумани й листопади. Жінка підкладає щось під себе, коли сидить на кучугурі снігу, вкривається пошматованим куском клейонки, коли зверху падає на голову. Вражаюсь її витримці.

Продає вона різний мотлох і непотріб. Старі книжки, зачовгане взуття, одяг, щербатий посуд, ламані дитячі іграшки, поржавілий інструмент, і всяке таке.

Товар їй підкидають мешканці прилеглих будинків. Хтось – аби підтримати матеріально й морально, а хтось – і "на реалізацію".

Бачив, як продавала один спортивний черевик. Лівий. Не втримався й запитав:

– Шановна, вибачте, кому він потрібний – один? Два ж треба.

– Е, то така справа… Може в когось якраз цього не хватає.

Що на таке скажеш?.. Своя логіка високої торгівлі.

Окрема вигода бабиного місця та, що люди біля неї час від часу мусять зупинитися. Коли горить червоне на світлофорі.

Значній частині тих людей треба кудись очі втулити – звичка наша, мабуть, від постійного читання береться. А крім бабиного краму більше в цьому місці немає куди. От і запитують щось часом у продавчині, а буває, що й купують. Може замість подачки, а може дійсно комусь не хватає лівого черевика.

Якось переді мною на тому переході зупинився модний чолов'яга, вбрання й годинник якого тягнув, здається, на недорогу машину. Квіти заскочив купити на базарі для своєї кралі, бо в руках букет тримав.

Цей теж втупився в бабин товар. Напевне, не міг второпати: хіба таке зараз може бути в чиємусь житті?

Стара погляд зловила… І я торопію від її пропозиції до модного чоловіка. Подібне мені доводилось чути тільки від накрохмалених продавців у вишуканому бутіку:

– Вам шось підсказать, мужчина?.. Чимось допомогти?.. Запитуйте!..

У чоловіка, схоже, забирає-віднімає мову, а в мене миттєво вимальовується в голові: глядацький зал, оплески й вигуки – "Браво!"